

Memòria del curs 2010-2011

Universitat de Barcelona

Facultat de Biblioteconomia i Documentació

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Sumari

1.	Introducció.....	3
2.	Organització i activitat interna.....	3
2.1	<i>Càrrecs</i>	3
2.2	<i>Junta de Facultat</i>	4
2.3	<i>Consell Assessor</i>	4
3.	Dades acadèmiques	4
3.1	<i>Titulacions homologades</i>	4
3.2	<i>Escola d'Hivern</i>	5
4.	Activitats acadèmiques	6
4.1	<i>Trobada del professorat de la Facultat</i>	6
4.2	<i>Aula Jordi Rubió i Balaguer</i>	6
4.3	<i>Universitat de l'Experiència</i>	7
4.4	<i>Projectes de cooperació internacional</i>	7
4.5	<i>Altres activitats</i>	7
5.	Recerca	8
5.1	<i>Ajuts i projectes de recerca</i>	8
5.2	<i>Publicacions de la Facultat</i>	9
6.	Atenció a l'estudiant	9
6.1	<i>Servei d'Ofertes de Feina (SIOF)</i>	9
6.2	<i>Beques de mobilitat</i>	9
6.3	<i>Estades en pràctiques a l'estiu a l'estranger</i>	9
6.4	<i>Altres beques i ajuts</i>	10
6.5	<i>Centres que han rebut alumnat de Pràcticum durant el curs</i>	11

1. Introducció

La memòria de la Facultat dóna compte de manera sintètica de l'activitat desenvolupada al llarg del curs acadèmic. No obstant, una descripció més detallada de les activitats realitzades es pot trobar al *Full dels dijous* (<http://www.ub.edu/biblio/fulls-dels-dijous/full-dels-dijous.-curs-2010-2011.html>), un butlletí setmanal de distribució interna que recull les principals activitats de caire acadèmicodocent i cultural de la comunitat universitària de la Facultat i del Campus Sants, ressenya les reunions dels òrgans de govern i comissions de la Universitat de Barcelona i de la Facultat i es fa ressò de les principals notícies en relació al món professional de la biblioteconomia, la documentació i la gestió de la informació.

Així mateix, tota la informació relativa a les titulacions que ofereix el centre estan disponibles a la seva pàgina web (<http://www.ub.edu/biblio>).

2. Organització i activitat interna

2.1 Càrrecs

Equip deganal

Degà: Cristóbal Urbano

Vicedegans: Sílvia Argudo, Ángel Borrego

Secretari: Amadeu Pons

Caps d'estudis

Biblioteconomia i Documentació: Andreu Sulé Duesa

Informació i Documentació: Andreu Sulé Duesa

Documentació: Miquel Térmens

Coordinador de màster

Màster de Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura: Mònica Baró

Màster de Gestió de Continguts Digitals: Miquel Térmens

Administradora de Centre de Biblioteconomia i Documentació i de Campus de Sants

Montserrat López

Cap de la Secretaria d'Estudiants i Docència

Àngels Ibáñez

Cap de l'Oficina d'Affers Generals

Pilar Goñalons

2.2 Junta de Facultat

Al llarg del curs 2010-2011 s'han dut a terme 5 reunions de la Junta de Facultat —el 13 d'octubre, el 9 de febrer, el 9 de març, l'11 de maig i el 7 de juliol. Entre les principals qüestions tractades per la Junta al llarg d'aquest curs destaca la proposta de prova pilot de docència semipresencial en un grup del grau que començarà a impartir-se el curs 2011-2012. Així mateix, en el marc del procés de reverificació davant d'AQU Catalunya de tots els màsters iniciats abans del curs 2009-2010, s'ha aprovat la proposta d'implantació dels màsters següents el curs 2012-2013: màster interuniversitari de Gestió de Continguts Digitals (amb la Universitat Pompeu Fabra), màster interuniversitari de Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura (amb la Universitat Autònoma de Barcelona) i màster universitari de Biblioteques i Col·leccions Patrimonials.

2.3 Consell Assessor

L'11 d'abril va tenir lloc una reunió del Consell Assessor de la Facultat. Aquest òrgan consultiu té com a objectiu incentivar les relacions entre l'activitat acadèmica i el món laboral i professional. El formen catorze membres representatius dels diferents sectors professionals, de les associacions i el col·legi professional del nostre àmbit, un antic alumne i diversos professors.

3. Dades acadèmiques

Les dades que s'ofereixen a continuació estan extretes del Portal d'Estadístiques de la Universitat de Barcelona (http://www.ub.edu/dades_academiques/estadistiques/index.php).

3.1 Titulacions homologades

Grau en Informació i Documentació

	2010-2011	2009-2010
Alumnes matriculats	264	164
Alumnes de nou accés	120	94

Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Alumnes matriculats	213	319	502	513	547
Alumnes de nou accés	-	1	106	131	139

Segons les estadístiques institucionals, que mesuren el nombre d'estudiants que han superat el 100 % dels crèdits de la titulació, l'evolució en el nombre de titulats ha estat la següent:

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Titulats	43	74	69	66	96

Llicenciatura de Documentació

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Alumnes matriculats	35	100	181	242	255
Alumnes de nou accés	-	-	29	67	64

Segons les estadístiques institucionals, que mesuren el nombre d'estudiants que han superat el 100 % dels crèdits de la titulació, l'evolució en el nombre de titulats ha estat la següent:

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Titulats	9	61	67	56	48

Màster de Gestió de Continguts Digitals

	2010-11	2009-10	2008-09	2007-08	2006-07
Alumnes matriculats	69	68	56	40	32
Alumnes de nou accés	34	31	34	22	32

Doctorat

Durant el present curs acadèmic s'han defensat dues tesis doctorals:

- Aurora Vall, *Les biblioteques per a pacients: descrivint el present, imaginant el futur (la Regió Sanitària Barcelona)*. Directores: Carina Rey i Concepción Rodríguez.
- Rafael Pedraza, *Tecnologías de la web semántica para la representación de la información: hacia una nueva dimensión de la Semántica documental*. Tutor: Mario Pérez-Montoro.

3.2 Escola d'Hivern

El 4 de febrer va tenir lloc la jornada inaugural de la 7a edició de l'Escola d'Hivern de la Biblioteca Pública, activitat formativa adreçada al personal de les biblioteques públiques de Catalunya que organitza la Subdirecció General de Biblioteques de la Generalitat i la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, i que és coordinada per la Facultat. La jornada inaugural va comptar amb la conferència de M.ª Jesús del Olmo, del Centre de Recursos Informatius de l'ambaixada dels Estats Units a Madrid: *Nuevos retos, nuevas respuestas*. Tot seguit es va celebrar una taula rodona, amb la participació d'Eulàlia Espinàs,

gerent de l'Ateneu Barcelonès, Francisco Manuel Lorenzo, regidor de Cultura de l'Ajuntament del Prat de Llobregat, i Rosa M. Guasch Alborni, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Torredembarra.

4. Activitats acadèmiques

4.1 Trobada del professorat de la Facultat

Com cada any, a inicis de novembre es va celebrar la Jornada del Professorat al voltant de la implantació del primer any del grau d'Informació i Documentació. Al migdia es va presentar el nou model de currículum normalitzat (CVN) i noves funcions del GREC (programa de gestió de la recerca). Després del dinar comunitari va tenir lloc una sessió de treball, que començà amb la presentació d'uns indicadors de seguiment del grau: dades sobre accés i matrícula, abandonament al primer any, resultats de satisfacció, rendiment acadèmic, etc. A continuació es féu un treball en grups, en què es valoraren diferents aspectes del primer any d'implantació del grau d'Informació i Documentació.

4.2 Aula Jordi Rubió i Balaguer

El 23 de novembre va tenir lloc el primer seminari d'una nova edició de l'Aula Jordi Rubió i Balaguer. La sessió es va estructurar en dues parts. En primer lloc, Mel Collier, professor i cap de la biblioteca universitària de la Universitat Catòlica de Lovaina (Bèlgica), especialista en planificació financera per a biblioteques digitals, i editor del llibre *Business planning for digital libraries: International approaches*, va pronunciar la conferència *Col·leccions digitals i digitalització de col·leccions: sostenibilitat i finançament de biblioteques en l'entorn digital*. A continuació es va desenvolupar una taula rodona sobre el mateix tema, amb la participació de Ramón Abad, director de la Biblioteca de la Universidad de Zaragoza; Lluís Anglada, director del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya; i Dolors Lamarca, directora de la Biblioteca de Catalunya.

El 17 de març va tenir lloc el segon seminari del curs que tractava el tema de les biblioteques personals i el col·leccionisme bibliogràfic. Com a activitat destacada Jesús Marchamalo, periodista i escriptor, va pronunciar la conferència *Vivir los libros*.

El darrer seminari del curs va tenir com a tema *La funció de la lectura en el procés de formació de la persona, de l'estudiant i del professional* i va constar de dues parts: una conferència de Joaquín Rodríguez titulada *Límites y fronteras de la lectura*, i una taula rodona amb diversos experts sobre el tema.

4.3 Universitat de l'Experiència

Aquest curs la UB ha posat en marxa la Universitat de l'Experiència, una oferta formativa adreçada a les persones més grans de 55 anys. S'hi ofereixen quatre ensenyaments (sense una homologació oficial) que seran impartits per quatre facultats: Filologia, Psicologia, Pedagogia, i Biblioteconomia i Documentació. La nostra Facultat ofereix l'ensenyament titulat Informació, Documents i Biblioteques en Clau Personal, consistent en quatre assignatures de tres crèdits cadascuna.

4.4 Projectes de cooperació internacional

L'AECID (Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo) ha concedit el finançament sol·licitat per la Facultat per al desplegament del futur consorci de biblioteques universitàries d'El Salvador. L'acció es desenvoluparà sota un projecte d'acció integrada presentat al PCI (Programa de Cooperación Interuniversitaria e Investigación Científica) amb el títol *Desarrollo de un programa para la promoción de acciones consorciadas y de cooperación entre las bibliotecas universitarias de El Salvador*, on la Facultat actua com a coordinador espanyol i la Universidad Centro Americana José Simeón Cañas com a contrapart salvadorenca, i on participen les següents institucions: Universidad Don Bosco, Universidad de El Salvador, Universidad Evangélica de El Salvador, Universidad Francisco Gavidia, Universidad Tecnológica de El Salvador, Escuela Superior de Economía y Negocios, Escuela Especializada en Ingeniería ITCA-FEPADE i Biblioteca Nacional de El Salvador.

4.5 Altres activitats

El 22 de setembre va tenir lloc la conferència inaugural d'aquest curs del màster de Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura a càrrec de Toni Matas, director de Barcelona Multimèdia, empresa de continguts multimèdia per a infants i joves, i autor i traductor de literatura infantil. El títol de la xerrada va ser *Biblioteca i lectura en temps de canvis*.

Al llarg del curs s'han desenvolupat tres seminaris en el marc del màster de Gestió de Continguts Digitals gràcies a un ajut del Ministeri d'Educació. Entre els dies 21 i 25 de febrer Ian Rowlands, professor de la University College London, va oferir un *Seminar on User Studies*. Els dies 29 i 30 de març i 1 d'abril el professor Giorgio Brajnik, de la Università degli studi di Udine, va impartir el *Seminar on Accessibility Engineering for the Web 2.0*. Finalment, els dies 3, 4 i 6 de maig el professor Nils Pharo, de l'Oslo University College, va impartir el *Seminar to Studying Information Search Behavior on the Web*.

Durant aquesta curs la Facultat ha participat, conjuntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona, a la primera edició d'un diploma de postgrau de Biblioteques Escolars, Cultura

Escrita i Societat en Xarxa. Es tracta d'un ensenyament impartit a distància, adreçat a públic dels països iberoamericans, que té com a objectiu formar bibliotecaris escolars, docents i altres mediadors entre els llibres i els nens i joves. Ha rebut un ajut econòmic de l'AEICD (Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo) i de l'OEI (Organización de Estados Iberoamericanos).

Un grup d'una trentena de professors i estudiants de Bulgària van visitar la Facultat el dia 12 d'abril. Pertanyien a la State University of Library Studies and Information Technologies (SULSIT, <http://www.svubit.org/>), amb seu a Sofia. L'endemà dimarts, 13 d'abril, va tenir lloc un seminari a l'Edifici Històric de la UB amb diverses conferències de tema biblioteconòmic i humanístic.

Del 26 al 31 de maig va tenir lloc a la Facultat el seminari *Tendencias de Investigación en Información y Documentación*, adreçat a una quinzena d'estudiants del Perú, participants de la Maestría en Gestión de la Información y del Conocimiento de la Universidad Nacional Mayor de San Marcos y de la Université Paul-Valéry Montpellier 3. Durant la seva estada a Barcelona van rebre sessions de diversos professors de la Facultat i professionals del sector, i van visitar algunes biblioteques i serveis.

El 30 de maig va tenir lloc l'acte institucional de cloenda del curs 2010-2011, amb la presència de la directora de la Biblioteca Nacional d'Espanya i exalumna de la Facultat, Glòria Pérez Salmerón, que va dictar la lliçó de clausura.

Finalment, la Facultat ha estat present al Standing Committee de l'Education and Training Section de l'IFLA i a l'EUCLID Board.

5. Recerca

5.1 Ajuts i projectes de recerca

Al llarg del curs acadèmic diversos professors han rebut finançament per a la realització d'activitats de recerca:

- Montserrat Sebastià va obtenir un ajut del Programa Nacional de I+D+i del Ministerio de Educación y Ciencia per desenvolupar el projecte *La memoria histórica y las brigadas internacionales: diseño de un sistema digital para la transferencia de conocimiento sobre el patrimonio histórico español*.
- Mario Pérez-Montoro va obtenir un ajut del Vicerectorat de Política Docent i Científica de la UB per a la realització de projectes de recerca en els camps de les ciències socials i humanitats per a la proposta *Sistemas de navegación basados en algoritmos genéticos*:

nuevas estrategias metodológicas para la mejora de las páginas web de los CRAI universitarios.

- Mireia Ribera va obtenir un ajut del Vicerectorat de Política Docent i Científica de la UB per a la realització de projectes de recerca en els camps de les ciències socials i humanitats per a la proposta *La publicació accessible d'articles científics: comparació dels formats PDF i DAISY*

A l'aplicació de gestió de la recerca GREC (<https://webgrec.ub.edu>) es poden consultar els resultats de l'activitat de recerca del professorat adscrit a la Facultat.

5.2 Publicacions de la Facultat

Durant el curs acadèmic s'han publicat els números 25 (desembre de 2010) i 26 (juny de 2010) de la revista electrònica *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació* que poden consultar-se a l'adreça <http://www.ub.edu/bid/>. La part monogràfica d'ambdós números va estar dedicada a les biblioteques a l'entorn urbà i al llibre electrònic, respectivament.

6. Atenció a l'estudiant

6.1 Servei d'Ofertes de Feina (SIOF)

El Servei d'Informació d'Ofertes de Feina (SIOF) és una llista de distribució de correu electrònic que té l'objectiu de difondre gratuïtament setmanalment entre els diplomats o llicenciats de la Facultat que s'hi inscriguin les ofertes de feina i beques que ens arriben directament al centre, com també les que es localitzen en diverses fonts per tal de potenciar la inserció laboral dels nostres titulats.

6.2 Beques de mobilitat

Cinc alumnes han estat seleccionats a la convocatòria de beques per participar al Programa Erasmus: Leire Arrula Eugui, a Oslo; Sandra Maria González García, a Oslo; Blanca Pérez Galvà, a Oslo; Clàudia Sánchez Bonvehí, a Brussel·les, i Elisabeth Teixidó Cassà, a Lió.

6.3 Estades en pràctiques a l'estiu a l'estranger

Un total de 16 empreses i institucions han col·laborat enguany en el programa de pràctiques a l'estranger. Són les següents: Baratz, doc6, DOCUIMAG, ebla Gestió Documental, EBSCO Information Services, Fundació Banc Sabadell, HostelBookers, Océ-España, ProQuest, Read-Soft i Taylor & Francis.

Un total de 35 alumnes han marxat a l'estranger en el marc d'aquest programa: Marta Aliberch (Centre Georges Pompidou, París), Carolina Arqued (Istituto Cervantes de Roma), Leire Arrula (Center for Hellenic Studies, Nafplion), Clara Artigas (Universidade do Porto), Mar Balboa (Universidade do Porto), Eva Borràs (CERN, Ginebra), Aida Bosch (Universidade do Porto), Jéssica Campos (London School of Economics), Neus Carbonell (Hispanic Society of America, Nova York), Marta Cava (Lewisham Library & Information Service), Olga Coll (ACNUR, Ginebra), Ana Belén Cortés (Istituto Cervantes de Berlín), Carles Donaire (Queens Library, Nova York), Natalia Fernandes (Istituto Cervantes de Londres), Elisabet Ferres (Istituto Cervantes de Nàpols), Mireia Gisbert (Cardiff University), Daniel González (Istituto Cervantes de Rabat), Sandra González (Istituto Cervantes de Rabat), Darío Ill (London School of Economics), Gerard Llavall (University of Northampton), José Manuel López (Colegio de México), Laura Martínez (CERN, Ginebra), Rosa Molina (Istituto Cervantes de Beirut), Vera Núñez (Creu Roja, Ginebra), José Antonio Ortigosa (Istituto Cervantes de Fráncfort), Lara Pasarín (Istituto Cervantes de Londres), Alberto Quevedo (Istituto Cervantes de Munic), Patricia Robas (Istituto Cervantes de Pequín), Maties Segura (Istituto Cervantes de Rio de Janeiro), Susana Segura (ACNUR, Ginebra), Aida Solà (Istituto Cervantes de Pequín), María José Sola (Istituto Cervantes de Chicago) i Thais Suárez (ETH, Zurich).

6.4 *Altres beques i ajuts*

Núria Mampel, diplomada per la Facultat, ha obtingut una beca de pràctiques per a la biblioteca de l'Istituto Universitario Europeo de Florència.

Per segon any consecutiu, Inma Tortosa, alumna de diplomatura, ha obtingut la beca per utilitzar el pis que Rosa Ricart i Ribera va destinar per a ús dels estudiants de la Facultat.

La Facultat va ser present a l'edició de BOBCATSSS que va tenir lloc a Szombathely (Hongria), entre el 31 de gener i el 2 de febrer, amb la presentació de dues comunicacions elaborades per alumnes: *A new role for librarians and information professionals: community manager*, d'Eli Ramírez i Greda Ortiz, i *Technology consulting in libraries today*, d'Adrià Piqué Serra. En aquesta reunió la Facultat es va comprometre a organitzar, juntament amb l'escola de Borås (Suècia), l'edició de 2014 d'aquest congrés anual.

Brais Martínez, llicenciat en Documentació i estudiant de doctorat a la Facultat, ha rebut dos guardons dins dels premis Innova-G, que convoca anualment l'Asociación Galega de Empresas de Tecnoloxías da Información e Comunicación, amb el suport de la Xunta de Galicia i

IGAPE. Els premis rebuts foren el del públic al *Mellor desenvolvemento centrado nos ciudadanos* i al *Mellor diseño para todos*.

Emma Potí, estudiant de la diplomatura i llicenciada en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra, ha estat escollida per formar part de la delegació de 10 alumnes de la UB que assistirà el proper mes d'agost al congrés de la xarxa LERU (League of European Research Universities) que tindrà lloc a la Lunds Universitet, campus Helsingborg (Suècia).

Des de l'any 2005 el bloc *Mòbils BiD* (<http://mobilsbid.blogspot.com>) ofereix un punt de trobada entre els estudiants de la Facultat i els programes de mobilitat nacional i internacional per tal de difondre'ls i fomentar-los.

6.5 Centres que han rebut alumnat de Pràcticum durant el curs

Arxius
Arxiu Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
Arxiu del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya
Arxiu General i Històric de la Universitat de Barcelona
Arxiu Històric de CCOO de Catalunya
Arxiu Municipal Administratiu de Sant Boi de Llobregat
Arxiu Municipal de Sant Adrià
Arxiu Nacional de Catalunya
Centre de Documentació i Estudis del Futbol Club Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya. Oficina de Documentació i Arxiu

Biblioteques públiques
Biblioteca Jaume Fuster
Biblioteca Can Casacuberta (Badalona)
Biblioteca Casino de Manresa
Biblioteca de Viladecans
Biblioteca Ernest Lluch i Martín (Vilassar)
Biblioteca Ignasi Iglésias Can Fabra
Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer (St. Boi)
Biblioteca Mercè Rodoreda
Biblioteca Nou Barris
Biblioteca Pompeu Fabra de Mataró
Biblioteca Sagrada Família

Biblioteca Xavier Benguerel

Biblioteques especialitzades

Casa Amèrica de Catalunya

Biblioteca de Catalunya

Biblioteca Pública Arús

Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona
--

Centre Excursionista de Catalunya

Cuatrecasas. Centre d'Informació Jurídica

DOC6

ESADE. Biblioteca

Escola Universitària del Maresme. Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme

ESMUC

Fundació Foto Colectania

Fundació Joan Miró

ICAB Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

Institut de Seguretat Pública de Catalunya. Centre de Coneixement de la Seguretat

Institut d'Estudis fotogràfics de Catalunya

MAE Institut del Teatre

Mediateca Casa Àsia

Museu d'Art Contemporani de Barcelona

UAB. Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General

UB. Biblioteca Campus Bellvitge

Universitat Ramon Llull. Facultat de Comunicació
--

UPC. Escola d'Arquitectura del Vallés

UPF. Biblioteca CRAI del Poble Nou

Mitjans de comunicació

La Vanguardia Ediciones

El Periódico

Televisió Espanyola

Catalunya Ràdio

Barcelona Televisió

Ediciones El País
